

Vilkår for værdipapirhandel

Generelt

Handel med værdipapirer i Fælleskassen er underlagt lovgivning, som har til formål at give øget beskyttelse af kunder, der handler værdipapirer samt sikre et stabilt marked for investeringer og øge gennemsigtigheden til gavn for kunderne.

Vilkår for værdipapirhandel gælder for detailkunders handel med de værdipapirer [finansielle instrumenter], Fælleskassen tilbyder handel med.

Vilkårene gælder, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt mellem kunden og Fælleskassen.

Politikker

Fælleskassen har udarbejdet "Ordreudførelsespolitik" og "Politik for interessekonflikter", som er relevante i forhold til værdipapirhandel i Fælleskassen. De findes på www.faelleskassen.dk/investering eller fås ved henvendelse til Fælleskassen.

Interessekonflikter

Når kunden handler værdipapirer eller modtager andre finansielle tjenesteydelser hos Fælleskassen, er der risiko for, at der kan opstå en interessekonflikt mellem Fælleskassen og kundens interesser. Fælleskassen bestræber sig på inden for rammerne af en overordnet politik vedrørende interessekonflikter at indkredse og forhindre eller håndtere de interessekonflikter, der opstår i forbindelse med Fælleskassens forretningsaktiviteter i tilknytning til værdipapirhandel.

Provisioner

Med henblik på at øge kvaliteten af den investeringsservice eller accessoriske tjenesteydelse, som Fælleskassen yder til kunden, kan Fælleskassen i forbindelse med ydelse af investeringsrådgivning eller ordreudførelse modtage provisioner fra en samarbejdspartner, f.eks. en investeringsforening.

På Fælleskassens hjemmeside er der information om de provisioner, som Fælleskassen modtager fra samarbejdspartnere på værdipapiriområdet.

Kundekategorisering

Fælleskassen har inden der ydes investeringsservice inddelt kunderne i kategorierne detailkunder, professionelle kunder eller godkendte modparter. Kategoriseringen har betydning for, hvilken beskyttelse Fælleskassen skal yde kunden i form af rådgivning og informationer. Detailkunder har det højeste beskyttelsesniveau, professionelle kunder har mindre beskyttelse, og godkendte modparter har som udgangspunkt ingen beskyttelse. Fælleskassen kan eventuelt tilbyde at indplacere kunden i en anden kundekategori. Dette vil have betydning for kundens beskyttelsesniveau. Kunden kan få yderligere information om mulighederne for og konsekvenserne af at blive omkategoriseret i Fælleskassen.

LEI-koder

Alle virksomheder og foreninger m.v., der ønsker at handle med aktier, obligationer eller andre finansielle instrumenter, skal have en såkaldt LEI-kode.

LEI står for Legal Entity Identifier. En LEI-kode er en standardiseret kode bestående af både tal og bogstaver. Koden indeholder nøgleoplysninger, der gør det muligt klart og entydigt at identificere virksomheder globalt. Formålet er at sikre en effektiv markedsmisbrugsovervågning, hvor kundeidentifikationen er ensartet, entydig og pålidelig i hele EU.

Kunden skal være opmærksom på, at Fælleskassen ikke gennemfører transaktioner for virksomheder og foreninger m.v., hvis de ikke har oplyst deres LEI-kode til Fælleskassen. På www.faelleskassen.dk/investering er der mere information om LEI-koder.

Oplysninger om finansielle instrumenter og investeringsstrategier

På www.faelleskassen.dk/investering findes der relevant vejledning om de risici, der er forbundet med investering i de pågældende finansielle instrumenter og særlige investeringsstrategier, som Fælleskassen tilbyder.

På www.faelleskassen.dk/investering findes der en generel beskrivelse af udvalgte finansielle instrumenters funktion og forventet udvikling under forskellige markedsforhold, herunder både positive og negative forhold, samt de særlige risici, der er forbundet med de relevante instrumenter.

Markedsmisbrug

Fælleskassen henleder kundens opmærksomhed på, at kunden ikke må købe, sælge eller opfordre andre til at købe og sælge værdipapirer, hvis kunden har intern viden, der kan have betydning for handlen [misbrug af intern viden].

Det er også forbudt at handle på en måde, der er egnet til at påvirke kursen på et værdipapir, der afviger fra værdipapirets værdi i markedet [kursmanipulation]. Overtrædelse af forbuddene mod misbrug af intern viden og kursmanipulation kan straffes med bøde eller fængsel.

Investeringsrådgivning

Ved investeringsrådgivning forstås personlige anbefalinger til en kunde om transaktioner i tilknytning til finansielle instrumenter. Ved personlig anbefaling forstås en anbefaling, der gives til en person i dennes egenskab af investor, som tager udgangspunkt i personens egne omstændigheder, og som udgør en anbefaling til at tage et af følgende skridt:

- 1] at købe, sælge, tegne, udveksle, indløse, beholde eller garantere et bestemt finansielt instrument, eller
- 2] at udøve eller undlade at udøve en rettighed, der skyldes et bestemt finansielt instrument, til at købe, sælge, tegne, udveksle eller indløse et finansielt instrument.

Medmindre der er indgået særskilt aftale med kunden herom, vil Fælleskassen ikke periodisk vurdere egnetheden af de finansielle instrumenter, som kunden er blevet anbefalet.

Kunden skal være opmærksom på, at rådgivningen ikke ydes på et uafhængigt grundlag.

Fælleskassens investeringsrådgivning er baseret på en begrænset analyse af forskellige typer finansielle instrumenter, der udstedes eller leveres af juridiske enheder, der har nære forbindelser til Fælleskassen.

Indhentelse af informationer forud for investeringsrådgivning

Når Fælleskassen yder investeringsrådgivning, vil Fælleskassen indhente de nødvendige oplysninger om kundens:

- 1) kendskab til og erfaring på det investeringsområde, som er relevant for det specifikke type produkt eller tjenesteydelse,
- 2) finansielle situation, herunder kundens evne til at bære tab, og
- 3) investeringsformål, herunder kundens risikovillighed.

Med udgangspunkt i kundens oplysninger, vil Fælleskassen anbefale kunden den tjenesteydelse og de finansielle instrumenter, der egner sig for kunden, og som er i overensstemmelse med kundens risikovillighed og evne til at bære et tab.

Kundens oplysningsforpligtelser

Kunden forventes at levere korrekte, opdaterede og fuldstændige oplysninger, der er nødvendige for Fælleskassens investeringsrådgivning.

Fælleskassen kan lægge oplysninger fra kunden til grund, medmindre Fælleskassen ved eller burde vide, at disse oplysninger er forældede, fejlagtige, unøjagtige eller ufuldstændige. Fælleskassen kan lægge kundens oplysninger til grund i den form, kunden afgiver dem.

Manglende kundeoplysninger

Får Fælleskassen ikke de fornødne, relevante oplysninger til at give en anbefaling rettet til kunden personligt om transaktioner i specifikke, finansielle instrumenter, er det ikke muligt for Fælleskassen at rådgive kunden om investeringsvalg. Fælleskassen kan imidlertid anbefale eller udføre et alternativt produkt, transaktion eller tjenesteydelse, såfremt dette er egnet for kunden på baggrund af de oplysninger, som Fælleskassen har fået.

Egnethedserklæring

Når Fælleskassen udøver investeringsrådgivning til en detailkunde udarbejdes der, inden transaktionen foretages, en skriftlig erklæring om egnethed, hvoraf det fremgår, hvilken type investeringsrådgivning der er ydet, og hvordan denne rådgivning stemmer overens med kundens præferencer, mål og andre karakteristika. Kunden opfordres til at læse erklæringen igennem umiddelbart efter modtagelsen.

Hvis aftalen om at købe eller sælge et værdipapir indgås ved hjælp af fjernkommunikation, som forhindrer en forudgående afgivelse af en erklæring om egnethed, er Fælleskassen berettiget til at afgive erklæringen om egnethed på et varigt medium uden unødigt forsinkelse efter gennemførelsen af transaktionen.

Hvis Fælleskassen yder porteføljepleje, eller hvis Fælleskassen i forbindelse med udøvelse af investeringsrådgivning, har underrettet kunden om, at Fælleskassen vil gennemføre en periodisk vurdering af egnetheden, vil den periodiske rapport indeholde en ajourført erklæring om egnethed, hvori Fælleskassen beskriver, hvordan investeringen passer til kundens præferencer og mål, og er tilpasset kundens forhold.

Handel uden rådgivning

Fælleskassen vurderer kun, om et værdipapir er egnet for kunden, hvis Fælleskassen yder investeringsrådgivning. Hvis kunden ønsker at få gennemført en ordre i et værdipapir, som ikke betragtes som simpelt, vil Fælleskassen dog udbede sig oplysninger fra kunden om dennes kendskab til og erfaring på det investeringsområde, som er relevant for den type produkt eller tjenesteydelse, der efterspørges. På baggrund af oplysningerne vil Fælleskassen vurdere, om det påtænkte produkt eller den påtænkte tjenesteydelse er hensigtsmæssig for kunden.

Udelukkende ordredførelse

Hvis kunden udelukkende ønsker at få gennemført en ordre, vil Fælleskassen gennemføre transaktionen uden at indhente oplysninger om kundens kendskab, erfaring, finansielle situation eller investeringsformål.

Tilbuddet om udelukkende ordredførelse er begrænset til simple værdipapirer eksempelvis noterede aktier, obligationer og andele investeringsforeninger.

Når kunden anmoder om udelukkende at få udført ordrer i Fælleskassen, har Fælleskassen ikke pligt til at vurdere det leverede eller tilbudte instruments eller den ydede eller tilbudte tjenesteydelses hensigtsmæssighed, hvilket betyder, at kunden ikke nyder godt af den beskyttelse, denne vurdering indebærer.

Dette gælder, uanset ordren afgives via Fælleskassens elektroniske handelsplatforme, via telefonen eller ved personlig fysisk henvendelse til Fælleskassen.

Udelukkende ordredførelse er ikke muligt i forbindelse med investeringslån og lignende.

Risikomærkning af investeringsprodukter

Investeringsprodukter er risikomærket i henhold til bekendtgørelse om risikomærkning af investeringsprodukter. På Fælleskassens hjemmeside er der yderligere information om risikomærkning af forskellige investeringsprodukter samt indplaceringen af forskellige produkttyper i grønne, gule og røde kategorier.

Fælleskassen vil, når det er relevant, give oplysninger om risikomærkning af investeringsprodukter.

I nogle tilfælde vil rådgivningen til kunden blive betragtet som led i en løbende rådgivning. I disse situationer vil der ikke blive foretaget en gennemgang af risikomærkningen.

Central investorinformation

I forbindelse med udbud af investeringsforeningsbeviser [UCITS] og sammensatte investeringsprodukter [PRIIP's] udarbejdes dokumentet "Central investorinformation". Det er et dokument med bl.a. oplysninger om investeringens indhold, afkast, risiko og omkostninger. X-Fælleskassen stiller dokumentet vederlagsfrit til rådighed for detailkunder, som Fælleskassen rådgiver om eller samarbejder med, før afgivelse af ordre om køb.

Afgivelse af ordrer

Kunden kan afgive ordrer i Fælleskassens afdelinger via telefon eller via en af Fælleskassens online løsninger.

[Ordrer kan desuden afgives pr. brev eller telefax]

Handelsform

Fælleskassen tilbyder via en eller flere af Fælleskassens samarbejdspartnere at afvikle ordren som børshandel eller strakshandel.

En strakshandel er karakteriseret ved, at kunden aftaler prisen med Fælleskassen inden ordrens gennemførelse. Fælleskassen tilbyder strakshandel i et udvalg af værdipapirer. Fælleskassen forbeholder sig ret til frit at vælge, på hvilke tidspunkter strakshandelskurser stilles og ret til frit at suspendere prisstillelsen.

En børshandel er karakteriseret ved, at kundens ordre videresendes til udførelse på et reguleret marked.

Ordretyper

Når Fælleskassen har modtaget kundens ordre, er den bindende for kunden, og kunden kan derfor ikke slette eller tilbagekalde ordren, medmindre den endnu ikke er ekspederet.

Fælleskassen tilbyder følgende ordretyper, der hver især har egne karakteristika.

En ordre kan gennemføres som en:

Markedsordre

- Markedsordre med limit [limitordre]

En limiteret ordre er karakteriseret ved, at kunden angiver den højeste eller laveste kurs, kunden ønsker at købe henholdsvis sælge et givet værdipapir til samt den periode, ordren skal være gældende. Limiterede ordrer anvendes, hvis kunden ønsker at købe eller sælge til en bestemt kurs. Der kan være fastsat begrænsninger på de enkelte værdipapirer for, hvor meget limit må afvige fra den gældende markedskurs.

Fælleskassen eller den af Fælleskassen valgte samarbejdspartner søger at udføre ordren, når kursen svarer til den, kunden har fastsat. Ved en limiteret ordre kan kunden imidlertid risikere, at ordren slet ikke bliver gennemført, fordi der på det regulerede marked ikke findes modparter, der ønsker at handle det pågældende værdipapir, eller fordi det aktuelle kursniveau har bevæget sig væk fra den kurs, kunden har angivet.

- Markedsordre uden limit [markedsordre]

En markedsordre uden limit er karakteriseret ved, at kunden afgiver en ordre til Fælleskassen om køb eller salg af et værdipapir, der gennemføres bedst muligt, jf. Fælleskassens ordredførelsespolitik under forudsætning af, at det er muligt at tilvejebringe eller afhænde det pågældende værdipapir.

Hvis kunden vælger en "markedsordre uden limit", vil Fælleskassen ud fra de gældende markedsvilkår fastsætte, hvilken limitkurs Fælleskassen skal forsøge at gennemføre kundens ordre til. Vælger Fælleskassen, at ordren skal søges gennemført via en samarbejdspartner, kan limitering ske hos den valgte samarbejdspartner.

Handelssteder

Ved udførelse af kundeordrer har Fælleskassens samarbejdspartner udvalgt en række handelssteder, som sætter Fælleskassen i stand til løbende at opnå det bedst mulige resultat for kunden

Fælleskassens annullering af fejlhandler

Fælleskassen forbeholder sig ret til at annullere allerede indgåede handler, såfremt det relevante handelssted beslutter, at der er tale om fejlhandel. Ved fejlhandel forstås handler, hvor der i forbindelse med tilvejebringelsen, afsætningen eller prisfastsættelsen på det relevante handelssted har været tale om en fejl, og hvor modparten reklamerer straks.

Beslutter det relevante handelssted at annullere en handel, tilbagefører Fælleskassen relevante instrumenter og midler til parterne. Annulleres din handel, vil kunden hurtigst muligt få besked fra Fælleskassen. Hvis ordren ønskes gennemført på ny, skal Fælleskassen kontaktes.

Valutakurs

Når der handles udenlandske værdipapirer er der normalt tilknyttet en valutahandel, som modsvarer beløbet i fremmed valuta på værdipapirhandlen. Selve afregningen finder sted i danske kroner, medmindre andet er aftalt. Selve værdipapirhandlen finder sted med det aktuelle lands normale afviklingsvilkår, medmindre andet er aftalt.

Valutakursen fastsættes ved, at Fælleskassen foretager afdækning af valuta på handelsdagen eller senest efterfølgende bankdag for værdipapirhandlen, medmindre andet er aftalt. Valutahandlen finder sted til markedskurs.

På www.faelleskassen.dk/investering er der oplysninger om valuta og gældende referencekurser.

Den benyttede valutakurs vil, når transaktionen omfatter en valutaveksling, fremgå af afregningsnotaen.

Kurtage ved handel

For at få gennemført en handel med værdipapirer betaler kunden en kurtage til Fælleskassen. Kurtagen beregnes af kursværdien. Når kunden køber, lægges kurtagen til afregningen, og når kunden sælger, trækkes kurtagen fra afregningen.

Herudover kan kunden i nogle tilfælde komme til at betale et tillæg til kursen, når kunden køber, eller kunden kan få et fradrag i kursen, hvis kunden sælger. Om der er tillæg/fradrag og størrelsen heraf afhænger imidlertid af den handelsform, kunden benytter. Oplysninger om kurtage og eventuelle andre gebyrer fremgår tydeligt af hver enkelt afregningsnota.

Fælleskassens kurtagesatser ajourføres løbende i henhold til markedsforholdene. Information om de til enhver tid gældende satser kan fås ved henvendelse i instituttets afdelinger eller ved opslag i Fælleskassens prislister.

Prisoplysninger

Fælleskassen vil, når det er relevant, give kunden oplysninger om alle omkostninger og dertil knyttede gebyrer, herunder omkostninger forbundet med:

- 1) Den relevante investeringsservice og eventuelle accessoriske tjenesteydelser.
- 2) De finansielle instrumenter som anbefales eller markedsføres til kunden, som ikke skyldes tilstedeværelsen af underliggende markedsrisici.

Fælleskassen oplyser om, hvordan omkostninger skal betales, herunder om visse omkostninger betales indirekte via en tredjepart.

Fælleskassen vil sammenfatte oplysningerne om omkostninger og gebyrer, så kunden får et overblik over de samlede omkostninger og den samlede effekt på afkastet af investeringen, og hvis kunden anmoder om det, kan oplysningerne udspecificeres.

Oplysninger om omkostninger vil blive stillet til rådighed for kunden regelmæssigt og mindst en gang om året i investeringens levetid.

Oplysningerne om omkostninger kan gives på en standardiseret måde.

Afvikling af fondshandler

Ved afvikling forstås betaling for og levering af handlede værdipapirer.

Afvikling af værdipapirhandel sker normalt som levering mod betaling 2-3 børsdage, efter ordren er gennemført - alt efter markedskonventionen på værdipapiret.

Afviklingsdagen for en handel med et værdipapir er samtidig valørdag/rentedato.

For udenlandske værdipapirer gælder særlige frister og regler for afvikling, som kunden kan få oplyst på forespørgsel.

Ved kundens køb er Fælleskassens levering af værdipapirer betinget af, at Fælleskassen modtager endelig betaling af afregningsbeløbet senest på afviklingsdagen.

Ved kundens salg af værdipapirer er instituttets betaling af afregningsbeløbet betinget af, at Fælleskassen får ubetinget ejendomsret over værdipapirerne på afviklingsdagen. For købte værdipapirer registreret i værdipapircentralen gælder den begrænsning, at der først skal disponeres over disse på den tilhørende VP-konto den anden bankdag efter afviklingsdagen.

Værdipapirer registreret i værdipapircentralen skal være registreret i kundens depot senest børsdagen før afviklingsdagen. På denne dag må der ikke være registreret rettigheder over de værdipapirer, der strider mod salget - f.eks. pantsætning eller købte værdipapirer, der endnu ikke er til kundens disposition.

Hvis en handel ikke kan afvikles på afviklingsdagen, pga. at kunden ikke kan betale eller levere, er kunden erstatningsansvarlig efter dansk rets almindelige regler. Ved handler, der gennemføres i kommission, bærer kunden risikoen for, at den part, som Fælleskassen har handlet med, kan betale eller levere.

Der skal endvidere henvises til Fælleskassens betingelser for opbevaring af værdipapirer i depot.

Rapportering

Fælleskassen vil rapportere til kunden om de ydelser, som Fælleskassen har udført for kunden.

Rapporterne vil omfatte periodiske meddelelser til kunden ud fra de involverede finansielle instrumenters type og kompleksitet og karakteren af den leverede tjenesteydelse, og hvor det er relevant, informere kunden om omkostninger i forbindelse med de transaktioner og tjenesteydelser, der er gennemført for kundens regning.

Hvis kundens depot omfatter positioner i gearede finansielle instrumenter vil kunden få meddelelse, når den oprindelige værdi af hvert instrument falder med 10 %, og derefter ved hvert fald med 10 %. Meddelelse vil ske senest ved slutningen af den hverdag, hvor grænsen overskrides, eller slutningen af den næste hverdag, når grænsen ikke overskrides på en hverdag.

Ved ydelse af porteføljepleje, får kunden en særskilt meddelelse, når den samlede værdi af porteføljen [værdiansat ved begyndelsen af hver rapporteringsperiode] falder med 10 %, og derefter ved hvert fald med 10 %, senest ved slutningen af den hverdag, hvor denne grænse overskrides, eller slutningen af den næste hverdag i tilfælde, hvor grænsen ikke overskrides på en hverdag.

Afregningsnota

Når Fælleskassen på kundens vegne har udført en ordre, modtager kunden senest den første hverdag, efter at handlen er indgået, en meddelelse med de væsentlige oplysninger om udførelsen af ordren, medmindre andet er aftalt med kunden.

Fælleskassen har ret til at give oplysninger om ordren ved brug af standardkoder.

Fælleskassen vil på anmodning fra kunden tillige give oplysninger om ordrens status.

Eventuelle indsigelser mod indholdet af meddelelsen skal fremsættes straks efter modtagelsen, og kunden bør omgående underrette Fælleskassen, hvis meddelelsen ikke modtages som aftalt, eller hvis der i øvrigt måtte opstå fejl i denne forbindelse. For sen reklamation kan medføre, at Fælleskassen ikke kan stilles til ansvar for en eventuel skade, som kunne være undgået/minimeret, hvis kunden havde henvendt sig i tide.

Optagelse af telefonsamtaler

Med henblik på at styrke investorbekyttelsen, forbedre markedsovervågningen og øge retssikkerheden for Fælleskassen og kunderne, er Fælleskassen forpligtet til, at optage og opbevare telefonsamtaler og andre former for elektronisk kommunikation mellem Fælleskassen og dets kunder, der fører til eller kan føre til transaktioner i finansielle instrumenter.

Optagelserne m.v. opbevares minimum i en periode på 5 år.

Optagelserne m.v. kan blive udleveret til relevante myndigheder.

Kunden kan anmode om at få adgang til optagelserne m.v.

Skattemæssige forhold

Fælleskassen anbefaler, at kunden kontakter en skatterådgiver om de skattemæssige konsekvenser af investering i værdipapirer.

Ansvarsbegrænsning

Fælleskassen påtager sig intet ansvar for den eventuelle skade, som en udenlandsk eller dansk agent måtte være skyld i, i forbindelse med udførelsen af en opgave for instituttet. Tilsvarende gælder skade, der skyldes en børs, clearing-/værdipapircentral eller lignende institutter.

Rapportering om "short selling"

Hvis kunden ikke helt eller delvist ikke ejer de solgte værdipapirer på salgstidspunktet, er der tale om "short selling". EU har indført regler om rapportering af "short selling" for europæiske aktier, europæiske statsobligationer m.v. Fælleskassen er ved indberetning til myndighederne om kundens salg forpligtet til, at oplyse om det er "short selling". Kunden skal derfor give pengeinstitut meddelelse, hvis kunden udfører "short selling". Hvis kunden ikke oplyser noget i forbindelse med handlen, forudsætter Fælleskassen, at der ikke er tale om "short selling".

Ændringer til disse vilkår

Fælleskassen kan ændre Vilkår for værdipapirhandel uden varsel, når det er til fordel for kunden. Ellers vil ændringer ske med 2 måneders varsel.

Oplysning om ændring af Vilkår for værdipapirhandel sker skriftligt, elektronisk eller ved annonce i dagspressen med henvisning til, hvor på Fælleskassens hjemmeside ændringerne kan ses.